

'โขนหญิง' ตอน 'ศึกวิรุณจำบัง'

โขน ศิลปะการแสดงชั้นสูงที่เก่าแก่ของไทย มีมาตั้งแต่สมัยต้นกรุงศรีอยุธยา นับเป็นศิลปะการแสดงที่รวมศาสตร์และศิลป์หลากหลายแขนงมาไว้ในที่เดียวกัน ทั้งวรรณกรรม วรรณศิลป์ นาฏศิลป์ คีตศิลป์ และทัศนศิลป์ ในอดีตการแสดงโขนจะจัดขึ้นเฉพาะในรั้วในวัง แต่กาลเวลาเปลี่ยนไป โขนจึงถูกพัฒนาไปตามยุคสมัยและมีการแสดงออกนอกวัง ทำให้คนดูไม่ได้มีแต่ชนชั้นสูงเท่านั้น ชาวบ้านประชาชนทั่วไปก็มีโอกาสดูโขน แต่โดยปกติการแสดงโขนจะใช้นักแสดงชายเป็นหลัก แต่ถ้าเล่นเรื่องรามเกียรติ์จะมีตัวนาง เช่น นางสีดา ที่แสดงโดยนักแสดงหญิงร่วมด้วย แต่สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม (มจร.) ได้จัดการแสดงโขนที่ใช้นักแสดงเป็นผู้หญิงล้วนมาเป็นเวลา 11 ปี แต่ถึงจะใช้นักแสดงหญิงก็ยังคงรักษาขนบธรรมเนียมที่ต้องปฏิบัติและรักษาไว้ในกาแสดง เนื่องจากโขนยังคงเป็นการแสดงศักดิ์สิทธิ์และมีลักษณะตายตัว

ในการแสดงโขนที่ใช้นักแสดงทั้งหมด ทางมจร. มีจุดเริ่มต้นเล็กๆ จากรายวิชาการสร้างละครรำ ที่ส่วนใหญ่มีนักศึกษาที่ลงทะเบียนเป็นผู้หญิง จึงทำให้เกิดการประยุกต์ทำรำ การเลือกบทละครที่จะแสดง เพื่อให้เหมาะกับผู้หญิงจนกลายมาเป็นส่วนหนึ่งในรายวิชาเรียน

สำหรับในปีนี้ มจร. ได้จัดการแสดงโขนผู้หญิง เรื่องรามเกียรติ์ ตอน ศึกวิรุณจำบัง ชุด ขุนมารชำนานาญเวทย์ ซึ่งเป็นตอนที่มีเนื้อเรื่องสนุก น่าติดตาม เป็นเรื่องราวหลังจากที่ทศกัณฐ์ลักพาตัวนางสีดามากรุงลงกา จึงได้ขอให้วิรุณจำบังผู้เป็น

ถอดหัวโขน เผยโฉมนักแสดง

หลานมาช่วยทำศึกกับพระราม เพราะวิรุณจำบังมีความเก่งกาจด้านเวทมนตร์คาถา มีม้าทรงชื่อ นิลพาหุ และยังสามารถหายตัวได้ อีกทั้งยังเสกหุ่นพยนต์ที่มีรูปร่างเหมือนตนเองได้ ทำให้การแสดงมีทั้งความสนุกและท่วงท่ารำที่สวยงาม

ส่วนนักแสดงหญิงเป็นนักศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 1-4 กว่า 50 คน โดยได้ทำการแสดงไปเมื่อวันที่ 28-29 มีนาคมที่ผ่านมา แม้ว่าการแสดงจะได้จบลงไปแล้ว แต่ภาพความประทับใจก็ยังคงตราตรึงในความทรงจำของผู้ชม ที่นักแสดงทุกคนสามารถถ่ายทอดความงดงามและความสามารถในการแสดงโขนออกมาได้ดีตั้งแต่ต้นจนจบ

นายชรรชัย หอมจันทร์ อาจารย์ประจำวิชา

นาฏศิลป์และศิลปะการแสดง กล่าวว่า ในการฝึกโขนผู้หญิงไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะกว่าจะมาถึงจุดที่ทุกคนแสดงได้อย่างพร้อมเพรียง แข็งแรง และสง่างาม ต้องผ่านการฝึกฝนและใช้เวลานาน เพื่อจะซึมซับเรื่องของพลังกำลังของตัวละคร มีการปรับเปลี่ยนท่าทางรำรำให้เหมาะสมกับผู้หญิงอย่างลงตัว

อีกอย่างคือรูปแบบการแสดงก็ต้องมีการปรับเปลี่ยนหรือลดบางอย่างลงเพื่อให้ทำการแสดงง่ายขึ้น หากสังเกตดูจะเห็นว่ามีการนำเอาการรำรำโขนแบบของผู้ชายที่มีความทะมัดทะแมง แข็งแรง มาปรับให้เข้ากับการแสดงละครในของผู้หญิง จึงทำให้เกิดความสมบูรณ์ในการเล่นโขนผู้หญิง ซึ่งก็อาจจะมียางจากที่ต้องใช้กำลังของผู้ชายอย่างการลากราษรดของพระราม

ในการเลือกเรื่องที่จะนำมาแสดงในแต่ละปีจะต้องพิจารณาจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา ว่ามีลักษณะหรือบุคลิกที่เหมาะสมจะเล่นเรื่องอะไร หรือตอนไหนของเรื่องรามเกียรติ์ ซึ่งปีนี้เห็นแว่วว่านักศึกษาหลายคนมีท่าทางที่คล่องแคล่วเหมือนลิงที่โดดเด่น จึงได้เลือกตอน ศึกวิรุณจำบัง

โฉมหน้านักแสดงแต่ละคนที่เป็นผู้หญิงล้วน

อีกฉากหนึ่งของเรื่องราว

การแสดงที่ระทึกไม่แพ้โจนชาย

นักแสดงเป็นทศกัณฐ์

ชุด ชุนมารชำนาญเวทย์ สลับกับการเชิดหนังใหญ่ ที่ทำการแสดงไปเมื่อปีที่แล้ว ผู้ชมให้ความสนใจ จึงได้หยิบนำมาปรับให้ เข้ากับการแสดงในปีนี้ ซึ่งเป็นเหมือนกับการอนุรักษ์ และสืบสานทั้งโจนและหนังใหญ่ไปพร้อมกันด้วย”

ชรรชัยกล่าว
ในฐานะผู้กำกับ นางสาวอัยระดา วิสัย หนู นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชานาฏศิลป์และศิลปะการแสดง ได้บอก

ว่า ภูมิใจอย่างมากที่ได้รับทำหน้าที่สำคัญในการแสดง โจนผู้หญิงทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลัง เพราะการเตรียมงานที่ใช้เวลากว่า 3 เดือน ซึ่งต้องฝึกซ้อมทุกวันหลังเลิกเรียน มีช่วงเวลาที่ลำบากและเหนื่อยด้วย ทั้งเครื่อง

อาจารย์ชรรชัย ทอมจันทร์ ผู้ฝึกสอน

แต่งกาย ทำร้ายรำ และการเลือกตัวละครที่ต้องหาคนที่เหมาะสมกับบทของตัวละครนั้นๆ อย่างไรก็ตามที่มีรูปร่างใหญ่ก็จะได้แสดงเป็นยักษ์ หรือใครที่มีใบหน้าเรียวยาว รูปร่างพอดี ก็จะได้แสดงเป็นตัวพระ ใครดูแล้วท่าทางคล่องแคล่ว ว่องไว ก็จะได้แสดงเป็นลิง

“ในบทบาทการแสดงบางตัวละครที่แต่เดิม

ต้องใช้ผู้ชายแสดง เพราะด้วยรูปร่างและพลังกำลังที่มากกว่า พอตนได้มาสวมบทบาทนั้นแทนทำให้รู้สึกชอบ และฝึกฝนตนเองให้หนักมากขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้ภาพการแสดงที่ออกมาแข็งแรงไม่แตกต่างจากที่ดูผู้ชายแสดง และการแสดงโจนผู้หญิงในปัจจุบันยังหาชมได้ยาก จึงอยากเป็นหนึ่งในกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่ได้ร่วม

ลีลาร้ายรำท่าทำศึกของนักศึกษาหญิง

ไทยโพสต์

Thai Post

Circulation: 950,000

Section: X-CITE/ศิลปวัฒนธรรม

วันที่: จันทร์ 2 เมษายน 2561

ปีที่: 22

ฉบับที่: 7814

หน้า: 7(เต็มหน้า)

Col.Inch: 110.34

Ad Value: 93,789

PRValue(x3): 281,367

ศิลปิน: ชาว-ดำ

หัวข้อข่าว: 'โซนหญิง' ตอน 'ศึกวีรณจำบัง'

อนุรักษ์และสืบสานมรดกไทย” ผู้กำกับกล่าว
สำหรับใครที่พลาดการแสดงโซนหญิง
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ก็สามารถติดตาม
ชมกันได้ในปีหน้า หรือดูรายละเอียดได้ที่ [http://
www.chandra.ac.th/](http://www.chandra.ac.th/) หรือ โทร.0-2942-5800 หรือ
0-2942-6800 ต่อ 3018.